

Spis treści

Wprowadzenie	7
---------------------------	---

Część I

Zmiana społeczna – przemoc – wychowanie

1. <i>Maria Szczepska-Pustkowska</i> Młodzież - Przemoc - Transformacja	11
2. <i>Janusz Sztumski</i> Społeczne uwarunkowania przemocy	31
3. <i>Maria Dąbrowska-Bąk</i> Niektóre aspekty przemocy strukturalnej w procesie socjalizacji uczniów	36
4. <i>Kazimierz Pospiszył</i> Elementy przemocy w rytuałach inicjacyjnych	46
5. <i>Jadwiga Bińczycka</i> Sprawca przemocy.....	61
6. <i>Lesław Pytko</i> Niewydarzeni, sfrustrowani, agresywni.....	66

Część II

Społeczno-psychologiczne konteksty przemocy

1. <i>Bazyli Panasiuk</i> Przemoc i agresja jako specyficzna forma reakcji człowieka na stres życia i pracy	81
2. <i>Mieczysław Gałaś</i> Przemoc w mediach.....	95
3. <i>Danuta Żebrowska</i> Przemoc w literaturze (prolegomena)	107

4. Stanisław Kawula	
Brutalizacja życia: człowiek z drugim człowiekiem czy idziemy ubić klienta?	114
5. Danuta Rode	
Społeczne i psychologiczne determinanty przestępczych zachowań agresywnych młodzieży	126
6. Zofia Dołęga	
Poczucie samotności a zachowania antyspółeczne uczniów	139
7. Dorota Kornas-Biela	
„Zespół ocalenia” jako konsekwencja przemocy wobec dzieci	150
8. Izabela Rajska-Kulik	
Osobowościowe i sytuacyjne tło motywacyjne czynów agresywnych, w tym zabójstw dokonywanych przez nieletnich (w świetle psychologicznego opiniodawstwa sądowego).....	163
9. Siergiej Jackiewicz	
Problem przemocy wśród dzieci i młodzieży na Białorusi	173
10. John Parkin	
Ochrona dziecka w Zjednoczonym Królestwie.....	179

Część III

Wiedza o agresji; świadomość, opinie, oceny

1. Maria Dudzikowa	
Wiedza potoczna młodzieży szkolnej na temat zabójstw dokonywanych przez młodocianych.....	195
2. Krystyna Danuta Rzedzicka	
Inny – czyli kto? – jako źródło przemocy.....	210
3. Maria Wojszczyk	
Agresja w ocenie dzieci i młodzieży.....	216
4. Zofia Brańska	
Agresja wśród dzieci i młodzieży w opinii uczniów, nauczycieli i rodziców.....	230
5. Mirosław Krasnopolski	
Przemoc w szkołach podstawowych Trójmiasta w opinii uczniów klas V-VIII.....	241
6. Józef Żerko	
Z badań studentów nad przemocą wśród dzieci i młodzieży.....	249
7. Jolanta Lausch-Żuk, Kazimiera Nowak-Lipińska	
Przemoc osób niepełnosprawnych w środowisku domów pomocy społecznej.....	255

Część IV

Przemoc w szkole

1. Jan Żebrowski	
Psychospołeczne skutki przemocy i agresji w szkole.....	267
2. Andrzej Pawłucki	
Przeciwodpowiedzi ucznia na przemoc symboliczną i bezpośrednią bionauczyciela.....	277
3. Hanna Przybyła, Aleksandra Skwara	
Kształcenie umiejętności twórczego rozwiązywania konfliktów jako forma oddziaływań profilaktycznych wobec przemocy w środowisku młodzieży szkolnej.....	282
4. Małgorzata Jachym	
Przejawy zachowań agresywnych dzieci w środowisku szkolnym – przyczyny i następstwa ich występowania	291
5. Krystyna Socha-Kołodziej	
Przemoc jako zjawisko występujące w szkole i internatach - możliwości i potrzeby przeciwdziałania.....	301
6. Grażyna Mendecka	
Źródła agresji w środowisku szkolnym determinujące gotowość do przemocy.....	310
7. Anna Leszczyńska	
„Drugie życie szkoły” – przemoc czy szkolny rytuał? Uwagi pedagoga	320
8. Elżbieta Jundziłł	
Źródła maltretowania dziecka w środowisku szkolnym (studium porównawcze szkoły publicznej i społecznej)	335
9. Joanna Różańska-Kowal	
Formy i uwarunkowania zachowań agresywnych młodzieży w środowisku szkolnym i rówieśniczym.....	342
10. Agata Wiza	
Przemoc nauczycieli wychowania fizycznego wobec uczniów szkół podstawowych.....	350

Część V

Przemoc w rodzinie

1. Krystyna Kmieciak-Baran	
Przemoc wobec dzieci – diagnoza i interwencja.....	363

2. Zygmunt Markocki	
Wpływ sytuacji rodzinnej na przestępczość nieletnich.....	386
3. Róża Pawłowska	
Dysfunkcja rodziny a przemoc.....	395
4. Maria Mendel	
Zależność zjawiska przemocy wśród dzieci od współpracy rodziców ze szkołą.....	405
5. Rita Grochocińska	
Przemoc w rodzinie zjawiskiem zagrożenia rozwoju dziecka w wieku wczesnoszkolnym.....	413
6. Teresa Sołtysiak, Czesław Cekiera	
Nie krzywdź Rodzica Swego! (przyczynek z badań)	418

Część VI

Agresywne zachowania a przestępczość

1. Wiesława Nogalska	
Stan demoralizacji i przestępczości nieletnich na terenie województwa gdańskiego w 1996 roku.....	439
2. Agata Woźniak-Krakowian, Beata Pawlica	
Przestępczość nieletnich na terenie województwa częstochowskiego w latach 1991-1996.....	452
3. Henryk Machel	
Agresja i przemoc wśród więźniów młodocianych w opiniach byłych funkcjonariuszy Służby Więziennej.....	464
4. Teresa Sołtysiak, Czesław Cekiera	
Subkultura żołnierska czyli „fala” w wojsku (niektóre objawowe aspekty zjawiska).....	474
5. Janina Skupieńska-Mówińska, Katarzyna Stryjek	
Minimalizowanie zachowań agresywnych poprzez kształtowanie postawy tolerancyjności – relacja z realizacji autorskiego programu socjoterapeutycznego.....	486
Streszczenia.....	495
Indeks nazwisk.....	497
Informacje o autorach.....	505